

1. INTRODUCERE

Hepatita cronică virală reprezintă un subiect de actualitate, fiind o afecțiune cu incidență și prevalență relativ mari, cu un impact pe termen lung nu numai asupra aspectelor medicale, ci și a celor sociale și economice. Astfel, există o preocupare continuă, în lumea medicală și nu numai, asupra acestei teme.

Cercetarea de față se bazează tocmai pe o abordare interdisciplinară, luând în considerare punctele de vedere social, economic și medical, a căror interferență este îndeosebi focalizată pe aspectele social și economic, acesta fiind practic obiectivul studiului nostru. Totuși, acest lucru nu înseamnă nici pe departe o minimalizare a aspectului medical, el reprezentând un pilon esențial pentru identificarea, cuantificarea și interferența laturilor economice și sociale ale hepatitei.

Importanța unei astfel de abordări răspunde cerinței complexității și sustenabilității *lato-sensu*, având în vedere tocmai

schimbările din ce în ce mai alerte ce au loc în economie și în societate, precum și impactul proceselor de globalizare cărora le sunt subiacente:

- intensificarea schimburilor de bunuri și servicii, având în subsidiar influență directă asupra stării de sănătate a omului;
- creșterea fluxurilor financiare internaționale și globalizarea piețelor financiare cu impact asupra proceselor investiționale, inclusiv în sănătate;
- dinamica fără precedent a relațiilor și cooperării științifice și tehnologice, accentuând caracterul universal al științei, precum și aportul multidisciplinarității (știința universală);
- accentuarea importanței problemelor complexe ale mediului, capitalului natural și poluării, care transcend din ce în ce mai mult granițele naționale, impunând eforturi coordonate la nivel mondial în concordanță cu documentul ONU „Obiectivele Mileniului III” și cu alte documente programatice internaționale, printre care strategia UE 2020.

Din punct de vedere teoretic, cuantificarea aspectelor economice și sociale ale maladii se încadrează în capitoul

complex al științelor economico-sociale, vizând eficiența economico-socială, analiza cost-beneficiu și coordonatele interferenței dintre cei trei piloni ai dezvoltării durabile (economic, social și ambiental/de mediu).

Principala problemă teoretică a celor trei piloni ai dezvoltării sustenabile rezidă în compatibilizarea obiectivelor acestora, și anume eficiența economică, justiția și echitatea socială, precum și ecoeficiența. Subiacent celor trei piloni, aspectele de sănătate publică reprezintă un element de transcendență non-neglijabil și, în cadrul acestuia, un rol nu de mică însemnătate îl joacă măsurile pentru îmbunătățirea stării de sănătate a populației, incluzând aici instrumentele de luptă împotriva infecției cu virusurile hepatitice B și C.

Practic, problema hepatitei B și C are legătură, direct sau indirect, cu fiecare dintre pilonii anterior menționați ai dezvoltării sustenabile, în sensul că prin mecanisme economico-financiare, de politici sociale și, în special, sanitare, precum și de mediu, putem evidenția principalele căi și modalități de prevenție și tratament, obținând astfel îmbunătățirea stării de sănătate a individului.

O altă problemă rezultată din cercetările noastre cu accent pe economic și social vizează alocarea resurselor materiale, umane și de altă natură, destinate îmbunătățirii stării de sănătate a populației, în contextul inexorabilei contradicții dintre posibi-

litățile financiare și fondurile disponibile alocate acestui domeniu de sănătate, pe de o parte, și necesitățile crescânde din partea cercetării științifice centrate pe infecția cu virusurile hepatitice.

Ca urmare a cercetării întreprinse, dilema legată de insuficiența resurselor și mijloacelor materiale și financiare și necesarul de fonduri pentru aducerea diverselor maladii la cote rezonabile, printre care se numără și hepatita cronică virală, în termeni economici și sociali, este rezolvată cu o serie de modele și tehnici de optimizare, în cadrul cărora, pe diferite orizonturi de timp, se încearcă anumite funcții-obiectiv, printre care cele de minimizare a consumului de resurse sau cele de maximizare a efectului favorabil de sănătate la o unitate valorică de cheltuieli.

Prin cercetarea de față am încercat să oferim un cadru de gândire rațională, cu elemente de optimizare, pornind de la analiza cost-beneficiu care, în cazul nostru, nu ridică probleme deosebite de cuantificare în privința costurilor, dar în ceea ce privește metrica efectelor, îndeosebi cele pe termen mediu și lung, apar o serie întreagă de dificultăți de măsurare.

Nu de mai mică importanță în plan teoretico-metodologic este o dimensionare mai bună a eforturilor în ceea ce privește prevenția și tratamentul. Deși, în general, este cunoscut faptul că prevenția este mult mai puțin costisitoare decât tratamentul, în realitate există o serie întreagă de factori subiectivi și obiectivi

care deturneză atenția de la măsurile și politicile de prevenție și determină cheltuirea obligatorie a unor fonduri relativ mari în vederea tratamentului.

Desigur, într-o anumită măsură, raportul dintre abordarea preventivă și cea curativă are și o serie de determinări psiho-comportamentale, educaționale (lipsa cunoașterii, la nivel individual, a impactului bolii), precum și legate de politicile sanitare și, în general, de guvernarea publică.

Din punct de vedere practic-aplicativ, cercetarea de față a evidențiat aspecte sociale și economice cu privire la hepatita cronică virală la copil, legate de:

- dezvoltarea durabilă;
- impedimente economico-financiare;
- managementul bolii;
- caracteristicile socio-economice ale populației pediatrice cu hepatită cronică virală;
- costurile pentru îngrijirea pacienților;
- aspectele inovative ale problemei.

2. PLANUL DE CERCETARE

Lucrarea de față va cuprinde două părți. Prima parte va avea ca scop prezentarea stadiului actual al cunoașterii în domeniul ce înglobează tema lucrării de față. Vor fi prezentate date generale despre hepatita cronică virală la copil, date epidemiologice ale infecției cu virusurile hepatitice B și C, factorii de risc ai infecției, metodele de prevenție și tratamentul hepatitei cronice virale. Vor fi discutate de asemenea aspecte privind dezvoltarea durabilă, implicațiile socio-economice ale bolii, dar și abordările actuale, inovative privind hepatita cronică virală. Vor fi prezentate costurile derivate din îngrijirea pacienților cu hepatită cronică virală. Pentru elaborarea acestei părți a lucrării vor fi consultate publicații atât din domeniul medical, cât și din domeniul socio-economic, publicații românești și străine.

A doua parte a lucrării va avea două subcapitole. Primul subcapitol va urmări stabilirea caracteristicilor socio-economice

ale pacienților pediatrici diagnosticați cu hepatită cronică virală, iar al doilea subcapitol va avea ca scop elaborarea unei analize a costurilor derivate din îngrijirea pacienților cu hepatită cronică virală.

Studiul se va desfășura în cadrul Spitalului de Urgență pentru Copii „Grigore Alexandrescu” București, Clinica de Pediatrie. Voi include în studiu pacienții cu hepatită cronică virală (B sau C), diagnosticați în clinica noastră, sau pe cei ce se vor prezenta în vederea evaluării și instituirii tratamentului. Aparținătorii legali ai copiilor își vor prezenta acordul pentru participarea copilului la studiu prin semnarea unui consimțământ informat. Voi aplica un chestionar pentru evaluarea caracteristicilor socio-economice ale familiei. Chestionarul va urmări: sexul pacientului, mediul de proveniență, dacă pacientul este școlarizat, dacă pacientul se află în evidența unui medic de familie, starea civilă a părinților, veniturile lunare ale familiei, vârsta părinților, nivelul de educație al părinților, profesia părinților, locul de muncă al părinților, numărul de persoane ce locuiesc în casă, numărul camerelor de locuit din casă, condițiile de viață ale familiei pacientului și dacă obiectele sanitare ce ar putea fi implicate în transmiterea virusurilor hepatitice sunt utilizate individual.